

Какъ трѣбва да постѣпимъ тогава?

— Ако имаме джебень или ржченъ часовникъ, който ни показва вѣрно времето, то можемъ приблизително да опредѣлимъ югъ по следния начинъ: най-първо поставяме часовника хоризонтално, после насочваме часовата стрелка къмъ слънцето и забележаваме цифрата, която ни показва стрелката въ тоя мигъ; следъ това, безъ да мѣнимъ положението на часовника, раздѣляме на половина линията, която съединява числото 12 съ числото, къмъ което сочи часовата стрелка. Тогава линията, която минава презъ срѣдата на циферблата и намѣрената срѣдна точка, ще ни покаже югъ. А като знаемъ югъ, можемъ да опредѣлимъ и другитѣ страни на свѣта. Ако по казанія способъ ние забележимъ, че стрелката, насочена къмъ слънцето, стои на 4-я часъ, тогава линията, минаваща презъ центъра на циферблата и тази точка, гдето стои „2“, ще ни показва югъ. Това се обяснява съ еднаквото направление въ движенията на слънцето и стрелкитѣ, и друго — че стрелката се движи два пѣти по-бързо, отколкото слънцето, т. е. тя се завърта на два пѣти по-голѣмъ жгълъ, отколкото жгъла, който се описва отъ слънцето. Разбира се, че този способъ не може да даде такава точностъ, както другитѣ по особни начини. Нека се знае, че този начинъ е отъ голѣма полза, защото чрезъ него можемъ да се ориентираме, когато се изгубимъ въ нѣкоя гора или непозната мѣстностъ.

Ако слънцето е закрито отъ облаци, то можемъ да опредѣлимъ северъ и югъ по клонкитѣ, по кората на дърветата, по мъха на камънитѣ и пр.